

РОЗВИТОК АРМРЕСТЛІНГУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сушко Руслана,

доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
Київський столичний університету імені Бориса Грінченка,
вул. Левка Лук'яненка, 13-б, Київ, Україна;

<https://orcid.org/0000-0003-3256-4444>;

email: r.sushko@kubg.edu.ua

Марков Євгеній,

Київський столичний університету імені Бориса Грінченка,
вул. Левка Лук'яненка, 13-б, Київ, Україна;

<https://orcid.org/0009-0007-6655-8997>;

email: yomarkov.fzfv21@kubg.edu.ua

Анотація. Актуальність. Відносно молодий вид спорту армрестлінг на теренах України набуває ознак популярного та такого, що стрімко розвивається через значну кількість престижних змагань, досягнення українських спортсменів, ступінь поширення й визнання серед молоді. Не будучи олімпійським видом спорту, армспорт став дуже популярним у всьому світі, доказом чого є безліч чемпіонатів і кубків, у яких охоче беруть участь спортсмени різної кваліфікації. Для України армрестлінг наразі має потужне значення, оскільки наші спортсмени системно виборюють призові місця на світових першостях, чим привертають увагу до проблем країни та доводять силу і міць української нації. Попри визначену цікавість до армрестлінгу в Україні та доведену популярність за її межами, становленню та розвитку виду спорту приділено недостатньо уваги з боку вітчизняних науковців, що потребує узагальнення й аналізу наявних досягнень спортсменів і вивчення особливостей функціонування в сучасних умовах воєнного стану. **Мета дослідження** – визначити й обґрунтувати особливості впливу воєнного стану на розвиток армрестлінгу в Україні. **Матеріал та методи дослідження.** Аналіз науково-методичної літератури та інформативних даних мережі Інтернет; анкетування; методи математичної статистики. **Результати дослідження.** На основі проведеного анкетування 33 діючих спортсменів та 12 тренерів з одинадцяти областей України встановлено особливості розвитку та можливості

функціонування армрестлінгу як виду спорту в умовах воєнного стану. Визначено стан питань популяризації, можливостей змагальної діяльності, організації навчально-тренувального процесу. **Висновки.** Опираючись на думки досвідчених тренерів і спортсменів з армрестлінгу, визначено та проаналізовано ознаки розвитку армрестлінгу в Україні в умовах воєнного стану, узагальнено проблеми, з якими стикаються спортсмени та тренери в складних реаліях психологічного тиску обставин. Констатуємо наявні можливості учасників навчально-тренувального процесу, ускладнену організацію тренувальної та змагальної діяльності, що вимагає врахування й корекції звичного режиму підготовки. Встановлено потребу фінансової підтримки для розвитку виду спорту, психологічні бар'єри та форми адаптації до нових реалій життя.

Ключові слова: армрестлінг, силові види спорту, розвиток, функціонування, змагання.

DEVELOPMENT OF ARMWRESTLING IN UKRAINE UNDER MARTIAL LAW

Sushko Ruslana, Yevhenii Markov

Annotation. Topicality. The relatively young sport of armwrestling in Ukraine is becoming quite popular and rapidly developing due to the significant number of prestigious competitions, the achievements of Ukrainian athletes, the degree of spread and recognition among young people. Although not an Olympic sport, armwrestling has become very popular all over the world, as evidenced by the many championships and cups in which athletes of all skill levels are eager to participate. For Ukraine, armwrestling is currently of great importance, as our athletes consistently win prizes at world championships, drawing attention to the country's problems and proving the strength and power of the Ukrainian nation. Despite a certain interest in armwrestling in Ukraine and its proven popularity abroad, the formation and development of the sport has received insufficient attention from domestic researches, which requires generalization and analysis of the existing achievements of athletes and study of the peculiarities of functioning in the current conditions of martial law. **The purpose of the study** is to identify and substantiate the peculiarities of the impact of martial law on the development of armwrestling in Ukraine. **Research material and methods.** Analysis of scientific and methodological literature and informative data from the Internet; questionnaires; methods of mathematical statistics. **Results of the study.** On the basis of the conducted questioning of 33 active athletes and 12 coaches from eleven regions of Ukraine the features of development and possibilities of functioning of armwrestling as a sport in the conditions of martial law were established. The state of the issues of popularization, opportunities for competitive activity, organization of the educational and training process is determined. **Conclusions.** Based on the opinions of experienced

coaches of armwrestling athletes, the signs of the growth of armwrestling in Ukraine under martial law are identified and analyzed, the problems faced by athletes and coaches in the difficult realities of psychological pressure of circumstances are summarized. The article summarizes the capabilities of the participants of the training process and the peculiarities of training and competitive activities, forced changes in the usual training regimen, regularity of participation in competitions, the level of motivation of athletes, financial support for the development of the sport, psychological barriers and forms of adaptation to the new realities of life.

Keywords: armwrestling, strength sports, growth, functioning, competition.

Постановка проблеми. Сучасне суспільство натхненно опікується фізичним, моральним і духовним розвитком людей, а спорт постає потужним інструментом для зміцнення здоров'я нації, соціалізації та підвищення статусу країни на міжнародній арені (Юденко, 2024). Однак, в умовах воєнного стану спортивний рух зазнає серйозних випробувань, спричинених нестабільністю та небезпеками. Війна в Україні призвела до значних руйнувань спортивної інфраструктури, вимушеної міграції спортсменів і тренерів, проблем з фінансуванням і до постійного психічного навантаження. Як наслідок, труднощі, що не минули негативним впливом і армрестлінг, ускладнюють можливості тренерів ефективно організовувати навчально-тренувальний процес, спортсменів – брати участь у змаганнях. Попри зазначене, армрестлінг реалізується як важливий фактор життя суспільства (Андрушко, & Ливацька, 2025), сприяє підтримці фізичного стану (Лазоренко С., Лазоренко Ст., Чхайло, & Коломієць, 2021), допомагає в реабілітації військових (Базильчук, 2025), пропагує зміцнення патріотизму й об'єднання нації.

Для України армрестлінг наразі має потужне значення, оскільки наші спортсмени системно виборюють призові місця на світових першостях (Підсумки Чемпіонату України з армрестлінгу, 2024; Українська федерація армспорту, n.d.; Федерація армрестлінгу України, n.d.), чим привертають увагу до проблем країни та доводять силу і міць української нації.

Попри визначену цікавість до армрестлінгу в Україні та доведену популярність за її межами (Hirai, Miyahara, & Otuka, 2021; Kamayev, Bezkorovainyi, Mulik, Mazurenko, Gradusov, Zvyagintseva, & Plotnytskyi, 2021; Rebryna, Kytrar, Koshel, Petrovych, Bondar, Bosniuk, & Khlibovych, 2022), становленню та розвитку виду спорту приділено недостатньо уваги з боку вітчизняних науковців, що потребує узагальнення й аналізу наявних досягнень спортсменів і вивчення особливостей функціонування в сучасних умовах воєнного стану.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Відносно молодий вид спорту армрестлінг на теренах України набуває ознак популярного та такого, що стрімко розвивається через значну кількість престижних змагань, досягнення українських спортсменів, ступінь поширення й визнання серед молоді (Підсумки Чемпіонату України з армрестлінгу, 2024; Українська федерація армспорту, n.d.; Федерація армрестлінгу України, n.d.).

Вітчизняні науковці власними дослідженнями обґрунтовують значення армрестлінгу серед когорти улюблених видів спорту українців, де він посідає високе місце завдяки характерним перевагам: сприяє розвитку сили, витривалості та координаційних здібностей, підвищує впевненість у собі та навчає стратегії мислення (Кісілюк, 2021; Безкоровайний, Камаєв, & Письмак, 2023; Павлюк, & Долиніна, 2023). На часі не будучи олімпійським видом спорту, армспорт став дуже популярним у всьому світі, доказом чого є безліч чемпіонатів і кубків, у яких охоче беруть участь спортсмени різної кваліфікації (Власко, & Джим, 2023). За узагальненими думками фахівців, армрестлінг достойно оцінений як «мирний» вид єдиноборств, який не вимагає спеціальних приміщень, фінансово демократичний щодо цінової політики обладнання та спорядження й на відміну від інших видів спорту дає можливості брати участь у змаганнях і вигравати їх без жорсткої прив'язки до віку людини (Арабаджи Т., Арабаджи А., & Фоменко, 2022; Шандригось, Іваницький & Ковальчук, 2024; Базильчук, 2025).

На думку фахових спеціалістів, армрестлінг є видом спорту, який надихає, об'єднує та формує міцність духу (Лазоренко С., Лазоренко Ст., Чхайло, & Коломієць, 2021; Базильчук, 2022). Спортсмени з армрестлінгу доводять свій патріотизм у бойових умовах і у волонтерській діяльності, реалізуючи розвинуті спортом фізичні та психологічні якості, а їх історії заслуговують на наукове вивчення.

Мета дослідження – визначити й обґрунтувати особливості впливу воєнного стану на розвиток армрестлінгу в Україні.

Матеріал та методи дослідження. *Контингент дослідження:* у дослідженні взяли участь 33 діючих спортсмени та 12 тренерів з одинадцяти областей України (спортсмени-армрестлери різного рівня підготовленості – аматори та професіонали; тренери, організатори турнірів, керівники секцій і обласних федерацій).

Організація дослідження: З метою визначення впливу військового стану на розвиток армрестлінгу в Україні проведено опитування з використанням методу анкетування, що дало змогу зібрати суб'єктивну інформацію про реальний стан справ у армрестлінгу в умовах воєнного стану. Анкета створена у форматі Google-форми у двох примірниках з урахуванням двох категорій респондентів

(тренери, спортсмени), налічує 18 питань, серед яких 15 тестового типу з вибором однієї відповіді та 3 з можливістю множинного вибору. Анкета тренерів містить додаткове питання (6 позицій) адміністративної спрямованості. Запропоновані варіанти відповідей та задані питання враховують специфіку обох опитаних груп, є дотичними й однаковими, де це обґрунтовано логікою.

Під час анонімно організованого дослідження були дотримані біоетичні принципи, а публікація результатів містить узагальнену статистику.

Методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури й інформативних даних мережі Інтернет; анкетування; методи математичної статистики.

Результати дослідження. Важливим кроком у розвитку українського армрестлінгу стала інтеграція у світову спортивну систему. Федерація армрестлінгу України (ФАУ), заснована у 1994 році, приєдналася до Всесвітньої федерації армрестлінгу (WAF) й Європейської федерації армрестлінгу (EAF), що дозволило українським спортсменам офіційно брати участь у чемпіонатах Європи та світу (Федерація армрестлінгу України, n.d.). Зі створенням ФАУ розпочато активний розвиток регіональних федерацій у різних містах України (Київ, Харків, Львів, Дніпро, Одеса, Полтава) через відкриття клубів армрестлінгу, що дозволило залучати до цього виду спорту молодь і популяризувати його серед широких верств населення. ФАУ опікується системним впровадженням тренувальних програм, навчанням і підвищенням кваліфікації тренерів і суддів, що дозволило стандартизувати підходи до підготовки спортсменів різної кваліфікації.

Організоване дослідження покликане виявити думки респондентів із ключових напрямів розвитку армрестлінгу, що сприятимуть аналізу, як відправній позиції подальшого розвитку виду спорту та дозволять сформулювати цілісне уявлення про трансформації в армрестлінгу в умовах воєнного часу. Завдяки проведеному анкетуванню отримано живий зворотний зв'язок від учасників навчально-тренувального процесу, а досвід і бачення вибірки опитаних тренерів і спортсменів дозволять систематизувати сучасні особливості розвитку армрестлінгу та визначити шляхи й можливості перспектив в умовах воєнного стану.

Першим питанням анкети з'ясовано особливості зростання/спаду інтересу серед молоді до армрестлінгу, визначаючи популярність виду спорту на сучасному етапі розвитку. За отриманими результатами переважна більшість респондентів, попри існуючі об'єктивні причини виникнення проблем під час воєнного стану, констатують значний зріст популярності виду спорту через його характерні ознаки: розвиток сили, мужності, морально-вольових якостей тощо. Загалом 97 % спортсменів вбачають зростання популярності, що підтверджено

відповідями 66,7 % – «значний зріст», 30,3 % – «помірне зростання», про значний спад зазначили 3% вибірки. Тренери стриманіше підтримали бачення спортсменів, водночас 33,3% визначили «значний зріст», 25% «помірне зростання», за відповідь «без змін» віддали голоси 25 % і розділились у думках щодо значного спаду та незначного зниження по 8,3 % опитаних.

Серед основних викликів, які постають перед ефективним розвитком армреслінгу як виду спорту в Україні, респонденти найчастіше вказували на брак фінансування – цю проблему відзначили 90,9 % спортсменів і 75 % тренерів. Значущою перешкодою названо відсутність державної підтримки, що підтверджено відповідями 72,7 % спортсменів і 66,7 % тренерів. Ще одним поширеним аспектом впливу визначено військовий стан і пов'язані з ним виникаючі та неконтрольовані проблеми: 66,7% тренерів і 54,5 % спортсменів. Недостатня кількість залів для тренувань хвилює майже половину опитаних спортсменів (48,5 %) і третину тренерів (33,3 %).

На питання щодо «перспектив виходу українських спортсменів на міжнародний рівень в умовах війни» більшість тренерів (66,7 %) відповіли скептичним баченням про обмежені перспективи, 33,3 % вказали на високі, тоді як серед спортсменів таку думку оптимістично підтримують 51,5 % респондентів. Натомість 39,4 % спортсменів оцінили перспективи як високі, що свідчить про відповідні переконання, підкріплені оцінкою власних здібностей. Малоймовірною можливістю назвали лише 6,1 % спортсменів, а ще 3 % – не визначилися з відповіддю.

Наступним питанням з'ясовано «можливості сьогодення брати участь у змаганнях в умовах воєнного стану». Попри низку супутніх проблем, що виникають, значна частка як тренерів (66,7 %), так і спортсменів (69,7 %) підтверджують регулярну участь і отримання змагального досвіду. Лише близько чверті респондентів обох категорій (25 % і 24,2 %) зазначили, що змагаються «рідко», що доречно пояснити відповідними обмеженнями територіальної приналежності, а невелика частка (8,3 % тренерів і 6,1 % спортсменів) взагалі не беруть участі у змаганнях за комплексністю обставин.

Загальновідомо, що розвиток виду спорту в країні не в останню чергу визначається ставленням держави до його підтримки/фінансування через різні програми. Очікувані результати сприяння зазвичай вищі, ніж реальні можливості навіть у мирний час, тому питання підтримки в умовах воєнного стану природньо набуло окремих ознак значущості. 75 % тренерів і 30,3 % спортсменів стверджують, що програми є, але недостатньо ефективні. 16,7 % тренерів і 69,7 % спортсменів вважають, що таких програм немає взагалі, у той час як лише 8,3 % тренерів вказали на наявність багатьох програм. Очевидно, що трактовка питання зазнала різного сприйняття та потребує детальнішого уточнення.

Питанням щодо «отримання фінансової/матеріальної допомоги від державних структур для розвитку у спорті» продемонструвало ступінь підтримки спортсменів і тренерів з армрестлінгу. Констатуємо, що половина тренерів (50 %) і 54,5 % спортсменів не отримували жодної допомоги. Часткова допомога, але незначна, спостерігається у 33,3 % тренерів і 45,5 % спортсменів у вигляді преміювань за перемоги, лише 16,7 % тренерів підтвердили, що отримують фінансову підтримку, але серед спортсменів таких не виявлено.

Необхідною ознакою забезпечення якості навчально-тренувального процесу є можливість систематичних занять у відповідних умовах. Питанням стосовно «можливості регулярно тренуватись у спортивному залі» з'ясовано сучасні особливості організації підготовки опитаних цільових груп. Більшість респондентів відзначають наявність можливості (58,3 % тренерів і 54,5 % спортсменів), адже мають доступ до залів без обмежень. 41,7 % тренерів і 30,3 % спортсменів стикаються з певними труднощами, тоді як часто обмежену або відсутню можливість тренуватися зазначено незначною кількістю спортсменів (9,1 % та 6,1 % відповідно).

Попри визначені можливості, успішність характеризують низкою факторів, до яких належить і мотивація до тренувань, що стимулює/унеможливує застосування необхідних морально-вольових якостей під час виконання тренувальних завдань і реалізації напрацювань у змагальній діяльності. 33,3 % тренерів вважають мотивацію їх спортсменів високою, ще 66,7 % – помірною, проте, розподіл у відсоткових значення відповідей самих спортсменів відрізняється: 42,4 % зазначили високий рівень, 36,4 % – помірний, 9,1 % – низький, та не визначились 12,1 % опитаних, що обґрунтовано психологічними труднощами відповідно обставин воєнного часу.

Усі проанкетовані респонденти перебувають нині на території України, зіштовхуючись у різному ступені з проблемами психологічного тиску через потребу корегувати плани та звичну навчально-тренувальну діяльність, вимушено перебуваючи в укриттях, навчаючись/тренуючись дистанційно тощо, тому наступним питанням визначено ступінь впливу психологічного тиску на опитаних через обставини, що виникають в умовах повномасштабного вторгнення. Виявлено, що 25 % тренерів обрали варіант відповіді щодо значного психологічного навантаження, у той час як серед спортсменів таких було 15,2 %. Про «частковий вплив» зазначили 66,7 % фахівців і 60,6 % спортсменів, про відсутність висловились – 8,3 % тренерів і 24,2 % спортсменів. Узагальнені результати очікувано свідчать, що більшість армретлерів і їх тренерів відчули на собі негативний психологічний вплив війни.

Суттєвою ознакою функціонування та розвитку виду спорту є кількість організованих змагань, з'ясування таких обставин в умовах воєнного стану

служувало наступним питанням. Визначено, що відчули значне зменшення 58,4 % тренерів і 60,6 % спортсменів, про відсутність особливих змін зазначили 41,6 % спеціалістів і 39,4 % спортсменів, котрі регулярно беруть участь у змаганнях.

Армрестлінг, як молодий вид спорту в Україні, для ефективного розвитку та подальшого функціонування потребує фінансування й підтримки з боку меценатів, спонсорів і волонтерів. Тренери та спортсмени відповіли на питання, висловленням суб'єктивних думок опираючись на власний досвід. Значну підтримку зафіксовано лише у 8,3 % тренерів і 6,1 % спортсменів, переважна більшість відзначила її відсутність, що свідчить про загальний дефіцит спонсорської уваги, що логічно аргументовано умовами воєнного часу та ймовірністю такого ж стану й у інших видах спорту.

Питання про методичні підходи до навчально-тренувального процесу змінилися/не змінилися залежно від обставин і можливостей, у яких перебувають тренери й їх вихованці, дозволило визначити, що попри війну, більшість учасників спортивного процесу намагаються зберегти звичний режим підготовки, а саме, половина тренерів з опитаних респондентів (50,0 %) вважають, що тренувальні методики не змінилися, тоді як серед спортсменів такої думки дотримується більший відсоток респондентів (60,6 %). Часткові зміни відзначили 33,3 % тренерів і стільки ж спортсменів, тоді як повністю довелося змінити методичні підходи до підготовки 16,7 % тренерів і 6,1 % спортсменів.

Запит анкети щодо потреби збільшення/зменшення національних турнірів в умовах війни показав ставлення до цього питання. З'ясовано, що 41,7 % тренерів і 33,3 % спортсменів вважають за потрібне проводити більше змагань, аргументуючи залученням широких верств населення до навчально-тренувальної роботи і, як наслідок, мають потреби змагатись. Однак половина тренерів (50,0 %) і 60,6 % спортсменів висловилися за проведення турнірів тільки в безпечних регіонах, а 8,3 % тренерів і 6,1 % спортсменів вважають такі зміни неможливими, що демонструє обережний та упереджений підхід спортивної спільноти до питання організації змагань у воєнних умовах.

У розвитку армрестлінгу особливо поважне місце займає долучення спортсменів з обмеженими можливостями, тому наявність таких спортсменів у різних осередках підготовки в Україні визначило наступне питання. 66,7 % тренерів і 33,3 % спортсменів підтвердили наявність параармрестлерів у їхніх клубах. Ще третина спортсменів і тренерів виявили зацікавленість у параармрестлінгу, однак 33,3 % спортсменів відповіли, що не володіють інформацією з цього питання.

Координацію всієї діяльності з розвитку параармрестлінгу в Україні здійснює Федерація армрестлінгу України (ФАУ). Вона організовує змагання на

національному та міжнародному рівнях, підтримує спортивні клуби, веде інформаційну діяльність і сприяє поширенню занять армрестлінгом серед осіб, що потребують соціалізації через проблеми зі здоров'ям. Федерація також надає консультації щодо місць тренувань у різних регіонах країни, допомагає у створенні нових секцій і клубів, проводить методичні навчання для тренерів, які працюють із параспортсменами. Наступним питанням з'ясовано створені умови для тренування параармрестлерів: 58,3% тренерів підтвердили наявність спеціалізованих залів, тоді як лише 9,1% спортсменів погодились з цим. Більшість спортсменів (72,7%) вважають умови незадовільними, що підтверджено відповідями 25 % тренерів, а 18,2 % спортсменів і 16,7 % тренерів схильні назвати умови відсутніми. Неточність інформації, якою орудують опитані респонденти з цього питання та розходження думок тренерів і спортсменів підкреслює існуючу проблему для занять армрестлінгом для осіб з особливими потребами.

Логічним продовженням тематики стало визначення «наявності державних ініціатив для розвитку параармрестлінгу під час війни». Підтримку та можливість розвитку вбачають лише 15,2% спортсменів, 51,5% відзначили недостатність ініціатив, а 33,3% вважають їх відсутніми. Тренери відповіли оптимістично щодо підтримки (33,3 %), визнаючи недостатність (33,3 %), але 33,4 % фахівців погоджуються з їх відсутністю.

Цілеспрямоване бажання уточнень визначило зміст наступного питання з можливістю множинного вибору, що узагальнило «основні труднощі у розвитку параармрестлінгу в Україні».

Найгострішою проблемою, за оцінкою обох категорій, є відсутність фінансування (75 % тренерів і 78,8 % спортсменів). Негативну перевагу серед інших отримала відповідь відсутності спеціалізованих залів (50 % та 78,8 %) і відсутність кваліфікованих тренерів для роботи зі спортсменами, які мають особливі потреби (58,3 % та 57,6 %). Також близько чверті вказали на відсутність змагань для відповідної категорії, що ймовірно пов'язано з ускладненими умовами організації таких заходів.

Тренерами та спортсменами відповідно висловлено пропозиції, що визначили можливості, напрямки та потенційні сфери для популяризації параармрестлінгу в Україні: впровадження державних програм підтримки (75 % і 90 %); організація регулярних турнірів (50 % і 72,7 %); забезпечення спортивних залів необхідним обладнанням (66,7 % і 75,8 %); популяризація параармрестлінгу через медіа та соціальні мережі (66,7 % і 66,7 %).

Додаткове питання в анкеті тренерів має адміністративну складову та призначене для виявлення тенденцій популярності армрестлінгу під час військового стану серед усіх основних груп спортсменів, базуючись на зміні

кількості спортсменів, які відвідують відповідні спортивні зали у Києві та регіонах. Для сприйняття та візуалізації отриманого цифрового матеріалу інформативні дані представлено на рис.1.

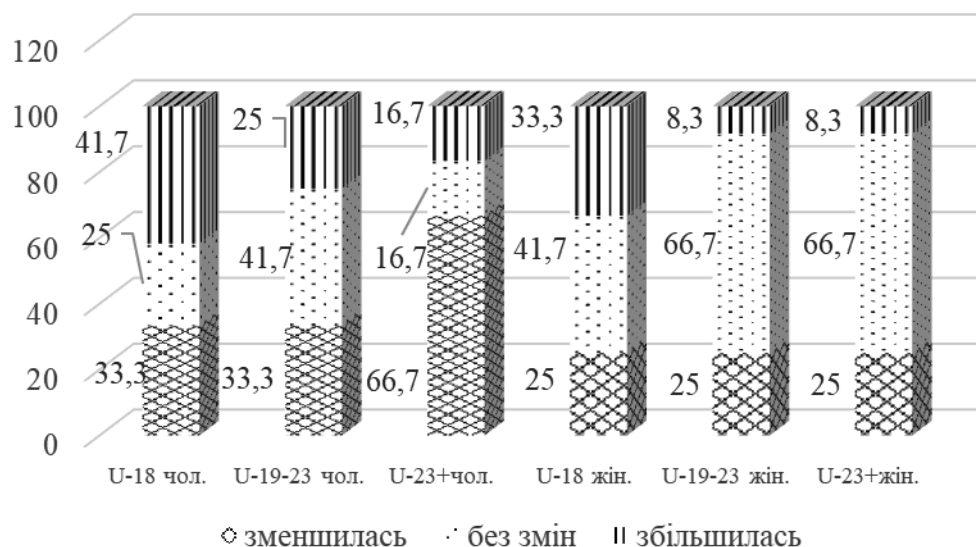

Рис.1. Кількість спортсменів за віковими категоріями порівняно з часом до початку повномасштабного вторгнення

У вивчених вікових категоріях спортсменів спостерігаються різні тенденції. Тренерами зазначено про значне зменшення армрестлерів у категорії чоловіків U-23+ (66,7 %), що підтверджує негативний вплив війни на старшу вікову групу. Збільшення кількості спортсменів серед чоловіків U-18 свідчить про бажання удосконалюватись і популярність армрестлінгу в умовах сьогодення. Серед жінок, порівняно з часом до початку повномасштабного вторгнення, кількість спортсменок переважно залишається незмінною, що загалом дозволяє констатувати необхідність тренувань для усіх вікових категорій і стійку стабільність зацікавленості попри складні умови воєнного часу.

Дискусія. Дослідження вчених (Kamayev, Bezkorovainyi, Mulik, Mazurenko, Gradusov, Zvyagintseva, & Plotnytskyi, 2021; Кісілюк, 2021; Безкоровайний, Камаєв, & Письмак, 2023), що вивчали питання підвищення рівня силової підготовленості армрестлерів різного віку та кваліфікації, дозволяють стверджувати про необхідність дотримання відповідних методик у системі підготовки через розроблені критерії оцінки з урахуванням вагових категорій і динаміки розвитку. Отриманими результатами наших досліджень підтверджено визначену потребу в ефективній організації навчально-тренувального процесу задля формування перспектив виходу українських спортсменів на міжнародний рівень, проте скептицизм відповідей обумовлений вимушеними змінами в методичних підходах через обмежені перспективи

дотримання вимог щодо якісного процесу підготовки спортсменів в умовах воєнного стану.

У представленому дослідженні визначено значний інтерес і мотивацію до занять армреслінгом молоді, що підтверджено вагогим внеском у науку вивчення питань організаційних основ розвитку студентського армспорту в Україні (Арабаджи, Т, Арабаджи, А, & Фоменко, 2022; Павлюк, & Долиніна, 2023).

На підставі опублікованих праць авторів (Андрушко, & Ливацька, 2025; Базильчук, 2025) і отриманих результатів дослідження доцільно стверджувати про значущу соціокультурну роль спорту, яка набуває особливих ознак у сучасних умовах існування українського суспільства. Обґрунтування виявлених ознак сприяло вивченню особливостей розвитку параармреслінгу під час повномасштабної війни.

Бачення авторів (Лазоренко, С, Лазоренко, Ст, Чхайло, & Коломієць, 2021; Шандригось, Іваницький, & Ковальчук, 2024) певною мірою підтверджують потребу в оптимізації навчально-тренувального та змагального процесу, а відтак функціонування та розвитку армреслінгу в Україні, що потребує підтримки та фінансування.

Практична значущість дослідження зумовлена отриманими результатами анкетування спортсменів і тренерів у складних умовах воєнного стану в Україні.

Висновки. Опираючись на думки досвідчених тренерів і спортсменів з армреслінгу, визначено та проаналізовано ознаки розвитку армреслінгу в Україні в умовах воєнного стану, узагальнено проблеми, з якими стикаються спортсмени та тренери в складних реаліях психологічного тиску обставин. Констатуємо наявні можливості учасників навчально-тренувального процесу, ускладнену організацію тренувальної та змагальної діяльності, що вимагає врахування й корекції звичного режиму підготовки. Встановлено потребу фінансової підтримки для розвитку виду спорту, психологічні бар'єри та форми адаптації до нових реалій життя.

Перспективи подальших досліджень ґрунтуються на необхідності поглибленого вивчення особливостей розвитку армреслінгу, можливостей його функціонування та становлення в складних умовах воєнного стану.

Автори заявляють, що не існує конфлікту інтересів.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрушко, В. О., & Ливацька, С. О. (2025). Еволюція силових видів спорту та соціокультурне значення бодібілдингу в сучасному спортивному світі. *Сучасні тенденції та перспективи розвитку якісної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в умовах ступеневої освіти*, 117–119. <https://surl.li/nbfrya>

2. Арабаджи, Т. Д., Арабаджи, А. Ю., & Фоменко, В. В. (2022). Оцінка спеціальної фізичної підготовленості студентів, які займаються армспортом у загальних групах з фізичного виховання. *Збірник наукових праць НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, (147), 30–33. <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/42068>
3. Базильчук, О. (2025). Роль адаптивного спорту у соціалізації ветеранів із фізичними травмами. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 2(1), 242–247. [https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1\(1\).96](https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).96)
4. Безкоровайний, Д., Камаєв, О., & Письмак, А. (2023). Динаміка рівня силових показників на етапі попередньої базової підготовки армрестлерів. *XXIII Міжнародна науково-практична конференція «Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи»*, 76–77. <https://surl.li/rsnuls>
5. Власко, С., & Джим, В. (2023). Динаміка показників загальної фізичної підготовленості кваліфікованих армспортсменів. *Єдиноборства*, 1(27), 14–23. <https://doi.org/10.15391/ed.2023-1.02>
6. Кісілюк, О. М. (2021). *Методика розвитку силових якостей курсантів військових закладів вищої освіти засобами армспорту у процесі фізичного виховання* (Дис. д-ра наук). 335 с. <https://surl.li/pfnccq>
7. Лазоренко, С., Лазоренко, С., Чхайло, М., & Коломієць, А. (2021). Оптимізація тренувального процесу щодо розвитку силових показників у юніорів засобами армспорту. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини*, (22), 44–49. <https://doi.org/10.32626/2309-8082.2021-22.44-49>
8. Павлюк, І., & Долиніна, М. (2023). Організаційні основи розвитку студентського армспорту в Україні. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, 4(163), 146–150. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04\(163\).28](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04(163).28)
9. Шандригось, В., Іваницький, Н., & Ковальчук, Н. (2024). Організація та проведення змагань з армрестлінгу за допомогою програмного забезпечення «ArmRec». *Єдиноборства*, 2(32), 110–121. <https://doi.org/10.15391/ed.2024-2.10>
10. Юденко, О. В. (2024). *Інноваційні технології фізичного виховання і спорту: навчальний посібник*. Київ: Національний університет оборони України. <http://eprints.zu.edu.ua/40571/1/fizk.pdf>
11. Hirai, H., Miyahara, S., & Otuka, A. (2021). Physical factors affecting the strength of arm wrestling. *International Journal of Medical Science and Clinical Invention*, 8(11), 5816–5821. <https://surl.li/phtgdi>

12. Kamayev, O., Bezkorovainyi, D., Mulik, V., Mazurenko, I., Gradusov, V., Zvyagintseva, I., & Plotnytskyi, L. (2021). Model indicators and evaluation criteria of strength readiness of highly qualified arm-wrestlers. *Traektoriâ Nauki = Path of Science*, 7(3), 2001–2007. <https://pathofscience.org/index.php/ps/article/view/862>
13. Rebryna, A., Kytrar, V., Koshel, A., Petrovych, O., Bondar, T., Bosniuk, P., & Khlibovych, I. (2022). Dynamics of cadets' physical fitness in the process of arm wrestling. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*, 10(3), 361–370. <https://doi.org/10.13189/saj.2022.100301>
14. Підсумки Чемпіонату України з армрестлінгу 2024 серед юнаків, ветеранів та пара-спортсменів. (2024). [Електронний ресурс]. Код доступу: <https://surl.li/eeukif>
15. Українська федерація армспорту. (n.d.). Історія армспорту. [Електронний ресурс]. Код доступу: <https://www.armsport.com.ua/про-федерацію/історія-армспорту.html>
16. Федерація армрестлінгу України. (n.d.). [Електронний ресурс]. Код доступу: <https://armwrestlingua.com/oblasni-federacziyi-fau/>

REFERENCES

1. Andrushko, V. O., & Livatska, S. O. (2025). Evolution of strength sports and the sociocultural significance of bodybuilding in the modern sports world. *Modern Trends and Prospects for the Development of Quality Training of Future Specialists in Physical Culture and Sports in the Context of Tiered Education*, 117–119. <https://surl.li/nbfrya>
2. Arabadzhi, T. D., Arabadzhi, A. Y., & Fomenko, V. V. (2022). Assessment of special physical fitness of students engaged in arm wrestling in general physical education groups. *Scientific Journal*, (147), 30–33. <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/42068>
3. Bazylchuk, O. (2025). The role of adaptive sports in the socialization of veterans with physical injuries. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 2(1), 242–247. [https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1\(1\).96](https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).96)
4. Bezkorovainyi, D., Kamayev, O., & Pysmak, A. (2023). Dynamics of strength indicators at the stage of preliminary basic training of arm wrestlers. In *XXIII International Scientific-Practical Conference "Physical Culture, Sports and Health: State, Problems and Prospects"* (pp. 76–77). Kharkiv. <https://surl.li/rsnuls>
5. Vlasko, S., & Dzhyim, V. (2023). Dynamics of general physical fitness indicators of qualified arm wrestlers. *Yedynoborstva (Martial Arts)*, 1(27), 14–23. <https://doi.org/10.15391/ed.2023-1.02>

6. Kisilyuk, O. M. (2021). *Methodology for the development of strength qualities of cadets of military institutions of higher education through arm wrestling in the process of physical education* (Doctoral dissertation). <https://surl.li/pfnccq>

7. Lazorenko, S., Lazorenko, S., Chkhailo, M., & Kolomiets, A. (2021). Optimization of the training process for developing strength indicators in juniors through arm wrestling. *Bulletin of Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University. Physical Education, Sports and Human Health*, (22), 44–49. <https://doi.org/10.32626/2309-8082.2021-22.44-49>

8. Pavliuk, I., & Dolynina, M. (2023). Organizational foundations for the development of student arm wrestling in Ukraine. *Scientific Bulletin of the National Pedagogical University named after M. P. Drahomanov. Series 15: Scientific and Pedagogical Problems of Physical Culture (Physical Culture and Sports)*, 4(163), 146–150. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04\(163\).28](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04(163).28)

9. Shandryhos, V., Ivanytskyi, N., & Kovalchuk, N. (2024). Organization and holding of arm wrestling competitions using “ArmRec” software. *Yedynoborstva (Martial Arts)*, 2(32), 110–121. <https://doi.org/10.15391/ed.2024-2.10>

10. Yudenko, O. V. (2024). *Innovative technologies of physical education and sport: A textbook*. Kyiv: National Defense University of Ukraine. <http://eprints.zu.edu.ua/40571/1/fizk.pdf>

11. Hirai, H., Miyahara, S., & Otuka, A. (2021). Physical factors affecting the strength of arm wrestling. *International Journal of Medical Science and Clinical Invention*, 8(11), 5816–5821. <https://surl.li/vrzwvh>

12. Kamayev, O., Bezkorovainyi, D., Mulik, V., Mazurenko, I., Gradusov, V., Zvyagintseva, I., & Plotnytskyi, L. (2021). Model indicators and evaluation criteria of strength readiness of highly qualified arm-wrestlers. *Traektoriâ Nauki = Path of Science*, 7(3), 2001–2007. <https://pathofscience.org/index.php/ps/article/view/862>

13. Rebryna, A., Kytrar, V., Koshel, A., Petrovych, O., Bondar, T., Bosniuk, P., & Khlibovych, I. (2022). Dynamics of cadets' physical fitness in the process of arm wrestling. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*, 10(3), 361–370. <https://doi.org/10.13189/saj.2022.100301>

14. Ukrainian Arm Wrestling Championship 2024: Results among youth, veterans and para-athletes. [Electronic resource]. <https://surl.li/eeukif>

15. Ukrainian Armwrestling Federation – History of arm wrestling. [Electronic resource]. <https://www.armsport.com.ua/про-федерацію/історія-армспорту.html>

16. Armwrestling Federation of Ukraine. [Electronic resource]. <https://armwrestlingua.com/oblasni-federacziyi-fau/>

Стаття надіслана до редколегії 20.04.2025 р.

Статтю рекомендовано до друку 15.06.2025 р.